

vilde medføre større Udgifter, naar man vilde forene det Hele til eet samlet Archiv; thi naar den Mand, der er ansat ved hvad man kan kalde den egentlige Stamme, det større Archiv, kom til at forestaae alle Ministeriets Archiver, saa vilde han utvivlsomt deri see en Grund til at forlange sin Løn forhøiet. Jeg har allerede tidligere erfaret, at den ærede Taler (Zahle) har anseet det hensigtsmæssigt, at den omtalte Mandes Lønning blev forhøiet; om der er Anledning til at forhøie hans Lønning, skal jeg hverken høre mig for eller imod, men jeg skjønner ialtsald ikke, at man skal komme til en saadan Forhøielse gennem en Foranstaltning, som man i og for sig finder unødvendig.

Scherning: Jeg veed ikke, om den ærede Minister har læst de Meddelelser, der ere givne om Laanekassen — jeg skulde næsten ikke troe det. Laan gives jo ikke alene med Sikkerhed i Ting, men ogsaa med Sikkerhed i Personer, og der knytter sig til disse Laanefager idetmindste et Naavn, som i den finansielle Historie ikke er fristende og som aldrig burde have været fristende for et Institut, der alene har til Formaal at afværge Banffeligheder for velsunderede Omsætninger. Jeg troer altsaa, at Institutet selv har en væsentlig Skyld i, hvad der er skeet, ved at have efterladt sig denne Hale og ligesom sætte et Mærke, der gjør de andre Forretninger mindre sikke; de ere faldne heldig ud, men derfor er det ikke sikkert, at Institutet alene er gaaet den Vej, det burde gaae. Laanekassen har ved at arbejde kostet os 23,000 Rd.; dette Tab kunde vi maaskee have været fri for, naar den havde givet sig af med bedre Forretninger end de, den synes at have givet sig af med. Jeg kan, som sagt, ikke see Andet, end at Laanekassen ikke har været forvaltet paa den Maade, man kunde have ønsket, for i Fremtiden, under lignende Omstændigheder, at søle sig opfordret til at gribe den samme Udvei.

Zahle: Naar den ærede Minister i sit sidste Foredrag fremhævede, at den af mig antydede Foranstaltning rimeligviis vilde medføre større Udgifter, saa foreligger jo netop det Factum, at denne Afspaltelse af Cultusministeriets

Archiver har ført til Nødvendigheden af nu at forelægge en Bevilling til forsøge Udgifter. Det Hensyn, jeg har taget ved denne Veilighed, er nu virkelig netop, at denne Sammen- dragnings kan foretages for en meget billig Priis. Den Mand, hvormed der er Tale, stiller meget beskedne Fordringer, der er ikke en Gang Tale om, at det paa nogen Maade skulde koste blot Halvdelen eller Trediedelen af, hvad der medgaaer til Archiverne for de to andre kongerigste Ministerier.

Kirke- og Underviisningsministeren: Ja, men naar vi nu ere tilfredse med det, som vi have det, og det tillige er det Billigste, hvorfor vil den ærede Taler saa paanøbe os en anden Ordning og forsøge en Gage, som vi ikke have forlangt forøget? Man skal aldrig, troer jeg, fra Thingets Side komme med Forlangender om Gageforhøielse for nogensomhelst Embedsmand; det er vedkommende Ministers Pligt at gjøre det, naar han anseer det rigtigt. Forholdet bliver i høi Grad forrykket, naar saadanne Forlangender gjøres fra Thingets Side.

Gomard: Det forekommer mig, at man ikke er ganske heldig stillet, naar man, som det ærede Udvalg her er i Begreb med at gjøre, nægter Penge, der ere udgivne af de beqvarterede Kjøbstæder; thi vi vide jo ikke, om § 7 i Loven af 29de December 1850 har været anvendt. Dersom den ikke har været anvendt, og den nu bagefter maaskee slet ikke kan anvendes ligeoverfor Pengebevillingen, saa forekommer det mig rigtignok, at man vel ikke er nødsaget til at bevilge disse Penge, men at Willighed i høi Grad taler derfor. Den høitærede Minister hørede, at vedkommende Commune kunde gjøre Spørgsmaalet anhängigt for Domstolene; ja, jeg er fuldkommen overbevist om, at Communerne ere fuldkommen berettigede til at lade et saadant Spørgsmaal afgjøre ved Domstolene, og jeg antager ogsaa, at de ville faae en Dom, thi Domstolene ville efter min Mening ikke kunne afvise Sag, Lovens Ord i saa Henseende forekomme mig at være tydelige nok. Nu tvivler jeg paa den anden Side aldeles ikke om, at vedkommende Commune har lidt under det Tryk, som er almindeligt i de beqvarterede